

Sygn. akt III CSK 242/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w C.

przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 listopada 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 4 marca 2015 r., sygn. akt I ACa 1401/14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1800 zł. (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Powódka złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 marca 2015 r., którym Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 4 czerwca 2014 r. oddalający powództwo o zapłatę kary umownej i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 8 300 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 czerwca 2013 r., oddalił powództwo oraz apelację w pozostałej części i orzekł o kosztach procesu. Powołując się na obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej powództwo o zapłatę kwoty 50 000 zł z odsetkami od dnia 12 czerwca 2013 r. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie orzeczenie co do istoty sprawy i zasądzenie żądanej kwoty 50 000 zł, odsetek i kosztów procesu.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Twierdziła, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisu art. 484 § 2 k.c., który wywołuje poważne wątpliwości oraz rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie kryteriów miarkowania kary umownej. Ponadto skarga kasacyjna jest

oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Apelacyjny wykroczył poza wskazane w art. 484 § 2 k.c. przesłanki miarkowania, do których w świetle tego przepisu można zaliczyć jedynie wykonanie zobowiązania w znacznej części oraz rażąco wygórowaną wysokość kary umownej.

Analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że - pomimo obszernych wywodów zamieszczonych w jej uzasadnieniu - skarżąca nie przytoczyła przekonujących argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

W art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. chodzi o potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, w związku z czym strona powołująca się na tę przesłankę powinna wykazać, że przepisy potrzebne do rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej wywołują poważne wątpliwości interpretacyjne, wyjaśnić na czym one polegają i przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen albo wykazać, że przepisy te wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym oraz o rozbieżności o istotnym znaczeniu dla praktyki sądowej.

Skarżąca w obszernych wywodach zamieszczonych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej przytoczyła fragmenty wybranych orzeczeń Sądu Najwyższego oraz Sądów Apelacyjnych i przedstawiła własną propozycję wykładni art. 484 § 2 k.c. Problematyka stosowania art. 484 § 2 k.c. była niejednokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który podkreślał, że przepis ten należy do tzw. prawa sędziowskiego i już tylko z tego względu nie można stworzyć zamkniętego katalogu kryteriów pozwalających na zmniejszenie kary umownej. Poza tym Sąd Najwyższy na tle występujących w rozpoznawanych sprawach stanów faktycznych wskazywał okoliczności, które mogą uzasadniać zmniejszenie kary umownej na podstawie art. 484 § 2 k.c. (zob. np. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, zasadę prawną, z dnia 6 listopada 2003 r., III CZP 61/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 69, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1972 r., I CR 458/71, OSNCP 1972, nr 9, poz. 160, z dnia 14 lipca 1976 r., I CR 221/76, OSNCP 1977, nr 4, poz. 76,

z dnia 20 maja 1980 r., I CR 229/80, OSNCP 1980, nr 12, poz. 243, z dnia 22 maja 2002 r., I CKN 1567/99, OSNC 2003, nr 7 - 8, poz. 109, z dnia 8 lipca 2004 r., IV CK 522/03, OSNC 2005, nr 7-8, poz. 131, z dnia 11 października 2007 r., IV CSK 181/07, OSNC-ZD 2008, nr B, poz. 48, z dnia 16 kwietnia 2010 r., IV CSK 494/09, OSNC-ZD 2010, nr D, poz. 115 i z dnia 26 stycznia 2011 r., II CSK 318/10, OSNC-ZD 2011, nr D, poz. 80). Skarżąca nie przytoczyła argumentów wskazujących na konieczność zajęcia w niniejszej sprawie stanowiska przez Sąd Najwyższy, wywody skarżącej świadczą bowiem o tym, że chodzi jej głównie o poddanie zaskarżonego wyroku kontroli kasacyjnej, co nie jest równoznaczne z wykazaniem przesłanki, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżąca nie wykazała tak rozumianej oczywistości, tym bardziej że jej wywody sprowadzają się w zasadzie do powtórzenia uzasadnienia podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w związku z art.

391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 5 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).